

Min bror bjørnen [DVD]

Min bror bjørnen [DVD]

Disney presenterer en noe blodfattig versjon av en historie animasjonskjempen har forsøkt seg på en rekke ganger tidligere.

Min bror bjørnen har fine detaljer, men er rotete fortalt.

Brother Bear
Aaron Blaise, Robert Walker
Walt Disney Pictures
2003
Walt Disney Studios Home Entertainment
16:9 Letterbox (2,35:1)
Dolby Digital 5.1
81 min.
2

4

Brødre i blodet

Å følge Disneys "klassiker"-utgivelser, er som å være ombord en heftig berg-og-dal-bane når det kommer til kvalitet - her kommer man opp på de høyeste tinder, men jammen er man innom noen mørke daler også. Det er fascinerende å se hvordan kvalitet endres på bakgrunn av lagsammensetting, ledelse og tidsånd, og hvor tydelig kvalitetsskiftene blir når man ser en produksjonsrekke som strekker seg over 75 år under ett.

Min bror bjørnen befinner seg i et kvalitetsmessig mellomskikt, som kom i kjølvannet av Jeffrey Katzenbergs omveltninger i Disneys animasjonsavdeling og en imponerende rekke suksesser på 1990-tallet. Millenniumsskiftet ble et slags vannskille for Disney - mens tiåret før skiftet var preget av overskudd, entusiasme og en klar retning, ble de første filmene på 2000-tallet preget av retningsløshet, utprøving og ikke så rent lite feiling.

Mitt poeng kan understrekes av følgende produksjonsrekke;

Keiserens nye stil - Et kongerike for en lama (2000),

Atlantis - En forsvunnet verden (2001),

Lilo & Stitch (2002),

Sjørøverplaneten (2002) og

Q-gjengen (2004). Midt i dette filmatiske kaos befinner

Min bror bjørnen seg. En film som i bunn og grunn forteller en klassisk historie om tilhørighet, vennskap og om å finne "seg sjæl" - en historie som Disney har gjenbrukt med stor suksess opp igjennom historien.

Min bror bjørnen skiller seg ikke nevneverdig fra historiene som fortelles i

Bambi (1942) eller

Løvenens konge (1994) - rent bortsett fra at de nevnte filmene er bedre fortalt og historien er satt sammen på en mer engasjerende måte. Egentlig skulle filmen vært lansert etter

Q-gjengen og slik sett ville

Min bror bjørnen vært filmen som (midlertidig) markerte slutten på Disneys tradisjonsrike produksjon av 2d-animasjon. Det hadde på en måte vært naturlig og sirkelen ville blitt sluttet med *Min bror bjørnen*, men filmen ble fremskyndet og den tvilsomme æren gikk isteden til screwball-komedien

Q-gjengen.

Min bror bjørnen forteller en noe rotete historie om inuit-brødrene Kenai (Joaquin Phoenix), Denahi (Jason Raize) og Sitka (D.B. Sweeney) som lever i det nordlige Amerika en gang etter siste istid. Stammen deres lever i nær kontakt med naturen og naturens ånde verden. Da vi møter brødrene er det tid for et overgangsrituale for Kenai, den yngste av brødrene. Mens de eldste brødrene har fått tildelt heltmodige egenskaper fra ørn og ulv, blir Kenai tildelt bjørnens kjærlighet som sin egenskap. Kenai er tydelig misfornøyd med valget og da brødrene kommer over en bjørn som stjeler dagens fiskefangst, blir misnøyen forsterket ytterligere. Brødrene følger bjørnen og en kamp oppstår hvor den eldste broren, Sitka, dør. Kenai sverger å hevne sin brors død og tar opp jakten på bjørnen, men da Kenai oppfylder målsettingen og bjørnen dør som følge av hans hånd, tar åndene over og transformerer Kenai til en bjørn. Den mellomste broren, Denahi, misforstår situasjonen og tror bjørnen har drept Kenai og sverger selv å hevne sine brødre. Kenai, i bjørneform, flykter for å redde sitt eget skinn.

Kenai som bjørn møter stammens shaman, som forklarer for ham at han må oppsøke sin brors ånd for å bli menneske på nytt, men først etter at han har gjort godt igjen uretten han utførte mot bjørnen. Som bjørn oppdager Kenai straks at dyr kan snakke seg imellom og en ny fase i filmen innledes. Kenai støter på noen tullete, og ikke så rent dumme, elgebrødre og da han går rett i en felle, er det den vesle bjørnen Koda (Jeremy Suarez) som redder ham. De to utvikler et nært vennskap og holder sammen mens Denahi jakter dem begge - Kenai på leting etter brorens ørneånd og Koda på jakt etter sin forsvunne mor. Gjennom sine strabaser og oppdagelser, kommer Kenai i kontakt med bjørnenes kjærlige egenskaper og må fatte et umulig valg mellom sin menneskelighet og sin nye tilværelse som bjørn.

Det er en komplisert historie filmen forsøker å formidle. Overgangene mellom vår verden, ånde verden og dyrenes verden, og forholdene dem i mellom, er utydelige. Mitt testpanel av 3- til 8-åringer, får ikke helt med seg hvordan Kenai plutselig blir bjørn og hvordan han i det ene øyeblikket snakker normalt med andre dyr, men bare brøler mot menneskene. Det er som om filmen ikke tar på alvor hvilken målgruppe de forholder seg til og den innledende forklaringsmodellen med overgangsritualer og inuittenes forhold til ånder, flyr høyt over hodet på de yngste. I tillegg er transformasjonen til Kenai formidlet på en visuelt utydelig måte som gjør at de yngste i mitt testpanel ikke oppfatter hva som skjer - det er visuelt vakkert og storslått, men ikke tydelig nok som fortellerteknisk grep.

På bakgrunn av disse valgene, oppfattes filmen i stor grad som todelt. De første innledende scenene hvor menneskene er filmens hovedpersoner og handlingen drives av deres jakt på dyr, er utformet med realistiske bilder og en nedtonet fargepalett. Så skjer det et skifte hvor Kenai blir

bjørn og vi trer inn i dyrenes verden preget av sterkere farger og hvor bjørnene plutselig mister sitt truende vesen og blir misforståtte kosebamsar.

Min bror bjørnen benytter også et annet grep for å formidle overgangen fra menneske- til dyreperspektiv i historien: I ren

Windjammer-stil brettes bildet ut fra et normal-format i starten, for så å gå over til et bredde-format (2,35:1) etter at Kenai gjenoppstår som bjørn. Et effektivt grep som ikke benyttes så ofte i dagens filmproduksjon.

Disney benytter tradisjonell 2d-animasjon for å fortelle en historie som passer godt inn i Disneys filmkanon. Tematikken om vennskap og å gjøre en indre reise, er fortalt tidligere. Filmen fremstår som alvorstynget og i overkant tradisjonell i fremstillingsformet - særlig sammenliknet med flere av de andre filmene fra samme periode. Sammenliknet med for eksempel sprellene til

Lilo & Stitch blir

Min bror bjørnen for arkaisk å regne. Historien om bjørnene blir i overkant sentimental og overfølsom i mine øyne. Spe så på med Phil Collins på lydsporet og du får en forholdsvis suppete helhet så godt som strippet for energi og morsomme innfall. Unntaket er enkeltscener med elgbrødrene og samspillet med noen av de andre dyrene i skogen.

Visuelt sett er det mye positivt å spore i filmen. Scenene hvor karakterene har kontakt med ånde verden er fantastiske. Nordlys som manifesterer seg i ulike dyreskikkelser er for magi å regne og er så kraftige at de tidvis kommer i veien for historien som formidles. Det er ikke tvil om at tradisjonell 2d-animasjon er rett teknikk for å formidle villmarken og dyrene som bebor den. Det motsatte beviste Disney med grufull stil noen år senere med

Villdyr (2006), hvor produsentene viser hvor dårlig det kan fungere å portrettere dyr realistisk i digital 3d-animasjon. 3d-scenene i

Min bror bjørnen begrenses til der hvor teknikken spiller på lag med det øvrige uttrykket.

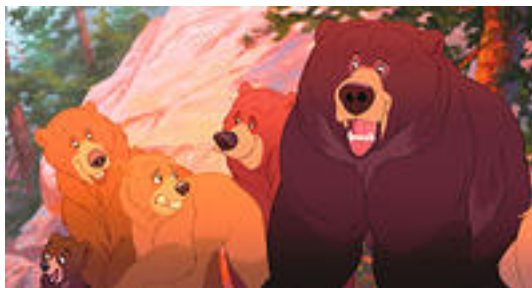
Animasjonen er godt håndtert gjennom hele filmen. Bjørnene er uttrykksfulle og særlig samspillet mellom Kenai og Koda er godt utført.

Til tross for å åpenbare kvaliteter, forblir

Min bror bjørnen en lettglemt film når Disney skal gjøre opp status. Historien som brettes ut er fortalt bedre før og omstendighetene rundt produksjonen gjør sitt til at filmen ikke oppleves like viktig som for eksempel

Bambi eller

Løvenens konge.

Utgivelsen:

Man kan saktens bli en smule forvirret over Disneys utgivelsesregime.

Min bror bjørnen snikes ut på markedet knappe åtte år etter at filmen så dagens lys og sist den var ute på DVD. Til tross for at Disney har startet å gjenutgi filmer på Blu-ray blir

Min bror bjørnen, så langt, kun å finne på DVD i det som ser ut til å være nøyaktig samme utgivelse som i 2004. Filmen inngår verken i Disneys Diamond-edition-serie eller presenteres som 2-disk spesialutgave.

Min bror bjørnen er rett og slett en tam utgivelse fra Disney som har for vane å skjemme bort publikum med gode utgivelser.

Ekstramaterialet er greit nok, men uten å tilføre noe nytt fra tidligere utgivelser. Vi får spill og aktiviteter for de yngste, samt slettede scener og dokumentarer for de litt eldre. Det hele er trygt innenfor hva man forventer som minstemål fra nye DVD-utgivelser. Intet spektakulært med andre ord.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 15.01.12

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Trailer Min bror bjørnen:

Relaterte utgivelser:

[Min bror bjørnen 2](#)

Ja

[MinBrorBjørnen_cover](#)